

№ 46/1966.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag angående ändring av
landskapslagen om motorfordon i landskapet
Åland.

Genom ändring av motorfordonsförordningen av den 12 november 1965 (FFS 592/65) har sedan början av innevarande år i riket registreringen och beskattningen av motorfordon överförts från de olika länsstyrelserna till bilregistercentralen, som placerats i Helsingfors. Motiveringen till denna centralisering har varit, att man därigenom givits möjlighet att anlita datamaskiner och därmed fått fram ett säkrare och snabbare bilregistreringsförfarande för att möta den i landet alltmer växande bilparken.

Ehuru landskapsstyrelsen icke avser att vid förandet av bilregistret taga i bruk datamaskiner, har dock i samband med registreringsreformen i riket genomförts vissa ändringar av motsvarande lagstiftning, som också för våra förhållanden äro ägnade att förenkla systemet, särskilt i fråga om motorfordonens årliga bruksanmälan. Lagförslaget innebär i kort-
het följande.

Vid anmälan om nyregistrering av motorfordon eller om ändring av de i registret antecknade uppgifterna skulle anmälan såsom tidigare ingivas till landskapsstyrelsens bilregister. Till registeranmälan skulle fogas överlåtelsehandling, besiktningsintyg eller typbesiktningsintyg, det sistnämnda då fråga är om ny personbil, trafikförsäkringsbevis samt möjliga bevis över erlagda skatter och avgifter. Anmälan skulle göras på av landskapsstyrelsen fastställt formulär. Sedan bilregisterbyrån mottagit anmälan jämte övriga handlingar, utgives igenkänningsmärken, interimsbevis samt kontrollmärke, som för bilar fästes på insidan av vindrutan på högra sidan och för övriga motorfordon på främre nummerbrickan. Släpvagnar skulle däremot icke förseas med kontrollmärken.

Meningen är ock, att bilregisterbyrån och trafikinspektörens byrå skulle sammanföras på en plats, varigenom vissa praktiska olägenheter skulle elimineras.

Registerutdraget skulle icke längre översändas till ägaren via polismyndigheten utan direkt genom postens förmedling. Alla avgifter skulle i motsats till vad som är fallet i riket, erläggas vid registeranmälan inlämnande, varför några avgifter sålunda icke uppbäres i samband med utdragets översändande.

På grund härav skulle av praktiska skäl också registerutdragets utseende ändras så, att detsamma får formen av ett kort, som är så beskaf-

fat att det väl kan förvaras i plastfodral.

Nytt registerutdrag skulle utgivas i de fall, att äganderätten av bilen övergår till annan person. Om annan ändring av i registret antecknade uppgifter göres, skulle dock icke nytt registerutdrag utfärdas i stället för det gamla utan anteckning göras därom i det tidigare utgivna utdraget.

Den till polismyndigheten årligen återkommande bruksanmälan i dess nuvarande form skulle genom lagändringen i stort sett helt försvinna. Bruksanmälan skulle nämligen härefter göras endast i fråga om för privat bruk registrerade nya personbilar under 2 år efter utgången av det år, under vilket bilen tagits i bruk. Dessa bruksanmälningar skulle årligen göras före utgången av oktober månad. Till polismyndigheterna skulle därvid inlämnas försäkringsbevis utvisande, att försäkringspremien erlagts för bilen för den försäkringsperiod, som tagit sin början under föregående kalenderår. Förutom anteckning om bruksanmälan i registerutdraget skulle polismyndigheten utgiva kontrollmärke, som bevis för att bruksanmälan skett.

I övrigt skulle övervakningen av motorfordonens årsregistrering enligt det nya systemet ske så, att besiktningspliktiga fordon i samband med efterbesiktningen anmäles för årsregistrering. På grund därav skulle bilägaren vid efterbesiktningen medföra försäkringsbeviset, i vilket trafikinspektören skulle göra om besiktningen nödig anteckning och därefter överlämna densamma till bilregistret för anteckning om årsregistrering.

Beträffande den årliga efterbesiktningen skulle tiden ändras så, att för privat bruk registrerad ny personbil icke behöver föras till efterbesiktning under det första och andra året efter det bilen tagits i bruk. Detta motiveras av att de moderna personbilarna i avseende å kvalitet är av hög standard samt också av att vägarna i landskapet i allmänhet är i gott skick. Då det visat sig att bilägarna ofta bytt bil, då densamma skadats, har i stället ett sådant stadgande införts, som påbjuder efterbesiktning, om överlåtelse av bilen skett mer än 6 månader efter den senaste i registerutdraget antecknade besiktningen. Detta gäller dock icke om endast innehavaren antecknas som ägare av bilen. Ifall bil avregistreras och på nytt anmäles för registrering skulle samma besiktningsskyldighet gälla.

Fordon, som icke behöver undergå efterbesiktning och för vilka ägaren icke enligt förestående behöver göra bruksanmälan till polismyndighet, skulle anmälas för årsregistrering genom försäkringsbolagens försorg. Meningen är nämligen, att försäkringsbolaget genom postens förmedling

skulle tillställa fordonsägarna kontrollmärken, som fastsättas på igenkänningsmärket. En förteckning över sådana fordon skulle sedan översändas till bilregistret och anteckning om årsregistrering verkställas på grund av dessa förteckningar.

Genom kontrollmärkena skulle den direkta övervakningen av motorfordonen kunna förenklas. Sålunda skulle polisen icke vid varje tillfälle, då kontroll verkställles, vara tvungen att fordra fram registerutdraget.

Ifall kontrollmärket förkommit eller förstörts, skall ägaren hos polismyndigheten kunna erhålla ett nytt kontrollmärke.

Enligt lagförslaget skulle landskapsstyrelsen till länsstyrelsen endast översända uppgifter om registrering och ändring av i registret antecknade uppgifter angående sådana bilar, som skall beskattas.

I samband med berörda ändringar av bilregistreringssystemet föreslår landskapsstyrelsen en sådan ändring av 3 §, som innebär att till moped skulle även hänföras med motor försedda cyklar, vilkas egenvikt uppgår till 75 kg och vilka icke är försedda med pedaler. Genom denna ändring skulle trehjuliga motordrivna fordon, som används dels såsom paketcyklar och dels av äldre, kunna nyttjas i trafik utan att föraren innehar körkort och utan att fordonet måste registreras.

Dessutom har en ändring av 36 § föreslagits, som berör bils totalvikt och största tillåtna höjd. Denna ändring överensstämmer med en motsvarande ändring av rikets motorfordonsförordning den 15 juli 1966 (FFS 405/66). Då ifrågavarande ändring speciellt berör de s.k. långtradarna, vilka i huvudsak är i trafik utom landskapet, och dessa bilar och släpvagnar i allmänhet ombygges i riket efter där gällande lag, bör bestämmelserna i landskapet enligt landskapsstyrelsens åsikt helt överensstämma med rikets för undvikande av onödiga dispensärenden.

I 33 § tillkommer vissa kompletteringar beträffande anteckningar i polismyndigheternas körkortsregister.

Enligt förslagets 51 § skulle yrkeskörkort för lastbil krävas vid framförande av traktor, i de fall att för användningen av traktor erfordras yrkesmässigt trafiktillstånd. Det kan nämnas att något dylikt tillstånd ännu icke beviljats av landskapsstyrelsen.

I 59 § har sista satsen utgått, enligt vilken det vågräta avståndet mellan dragkroken och bakaxeln icke får överstiga 15 % av avståndet mellan axlarna. Dessutom har under punkten f) införts ett tillägg, enligt vilket ifråga om traktorsläpvagn skulle fordras bakljus och färdriktningsljus i det fall, att släpvagnen användes på allmän väg eller gata under sådana förhållanden, då enligt landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland (8/58) ljus skall användas. I 20 § i landskapets vägtrafiklag före-

skrives att belysningsanordningar skall föras i mörker och skymning eller då sikten på grund av dimma, regn eller snöfall eller av annan orsak är begränsad. Sålunda skulle enligt lagförslaget endast under dessa förhållanden bakljus och färdriktningsljus fordras.

I samband med övriga ändringar, har landskapsstyrelsen på gemensam anhållan av Ålands yrkesbilägarförening r.f. och Mariehamns Åkeriförening r.f. infört ett nytt 5 mom. i 74 §, enligt vilket taxibilar omedelbart efter avslutad körning förpliktigas återvända till stationsorten. Härigenom skulle den lucka i gällande lagstiftning täckas, som hittills förtagit meningen med att taxibilarna fördelats till olika delar av landskapet genom i trafiktillståndet nämnd stationsort.

Med hänvisning till ovanstående får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om motorfordon i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 3, 13, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 33, 36, ⁴¹74⁸, 49, 51, 58, 59 och 74 §§ landskapslagen den 4 december 1958 om motorfordon i landskapet Åland (25/58), 3, 15, 18, 22 och 49 §§ sådana lagrummen lyda i landskapslagen den 20 juli 1960 (24/60), 16 och 59 §§ sådana de lyda i landskapslagen den 23 mars 1965 (19/65) samt 36 § sådan den lyder i landskapslagen den 6 juli 1966 (35/66) och fogas till lagen nya 27a och 85a §§ såsom följer:

3 §.

M o t o r f o r d o n :

1. Med b i l avses motorfordon med minst tre hjul eller band, byggt huvudsakligen för befordran av personer eller gods eller båda, såvitt fordonet icke jämlikt 2 mom. bör betraktas såsom motorcykel.

a) P e r s o n b i l är en huvudsakligen för personbefordran avsedd bil, som icke enligt vad nedan stadgas skall anses som buss, eller vilken, då bilen är avsedd även för godsbefordran, har en totalvikt om högst 2.600 kilogram.

b) P a k e t b i l är en för godsbefordran avsedd bil med högst 2.600 kilograms totalvikt.

c) L a s t b i l är en för godsbefordran avsedd bil, vars totalvikt överstiger 2.600 kilogram.

d) S p e c i a l b i l a r äro för särskilda uppgifter avsedda och för sådana ändamål byggda och utrustade bilar, såsom brand-, ambulans-, lik-, bogser-, service- och husbilar samt med dem jämförbara bilar, vilka icke höra till andra kategorier, samt på bilunderreden byggda arbetsmaskiner.

e) B u s s är en för personbefordran avsedd bil, utrustad för flera än åtta personer utom föraren såsom därom är särskilt stadgat, eller en för person- och godsbefordran avsedd bil med plats för minst tre personer utom föraren och med en totalvikt, som överstiger 2.600 kilogram. T r å d b u s s är en med elektricitet från luftledning driven buss.

2. M o t o r c y k e l är ett tvåhjuligt motorfordon med eller utan löstagbar sidovagn. Till motorcyklar hänförs även trejuliga motorfordon, vilkas egenvikt icke överstiger 300 kilogram.

a) m o p e d är en med högst 50 kubikcentimeters förbränningsmotor försedd cykel, vars egenvikt icke överstiger 75 kilogram och vars konstruktion avser en högsta körhastighet av 30 kilometer i timmen; och

b) L ä t t m o t o r c y k e l är annan än i punkt a) nämnd, med högst 100 kubikcentimeters förbränningsmotor försedd, tvåhjulig motorcykel, vars egenvikt är högst 75 kilogram.

c) I n v a l i d c y k e l är en för invalider specialbyggd motorcykel. På invalidcykel, vars vikt är högst 75 kilogram och vars konstruktion avser en högsta körhastighet av 30 kilometer i timmen, tillämpas stadgandena rörande mopeder.

3. T r a k t o r är ett motorfordon, som är byggt huvudsakligen för att driva eller draga arbetsredskap eller andra fordon.

4. M o t o r r e d s k a p är redskap eller anordning, som rör sig med egen motor, konstruerad för en fart av mera än 10 kilometer i timmen, såframt det icke enligt 1 mom. d) punkten av denna paragraf bör anses såsom specialbil.

5. M o t o r s l ä d e är ett uteslutande med medar försett motorfordon, som är byggt för färd på is och i snö.

M o t o r d r i v n a a n o r d n i n g a r :

6. Till motordrivna anordningar hänförs vägmaskiner och med järnhjul eller -band försedda traktorer, skördetröskor, konstruerade för en fart av mera än 10 kilometer i timmen, så ock arbetsmaskiner och anordningar, som drivas med motor och äro avsedda att styras av gående.

S l ä p f o r d o n :

7. S l ä p v a g n är ett för person- eller godsbefordran eller för turiständamål byggt släpfordon. S l ä p s l ä d e är ett med medar försett släpfordon.

8. S l ä p a n o r d n i n g är annat än i 7 mom. nämnt släpfordon. Såsom släpanordning anses dock icke motordrivet fordon, som på grund av att det är i olag eller av annat skäl tillfälligt bogseras.

13 §.

1. T y p b e s i k t n i n g av varje i landet tillverkad eller

till landet införd biltyp verkställas av en av ministeriet för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena därtill särskild förordnad besiktningsman. Vid typbesiktning:

- a) bestämmas, till vilken kategori bilen skall hänföras;
- b) fastslås bilens märke, typbeteckning och platsen för tillverkningsnumret;
- c) utrönes bilens egenvikt genom vägning samt, beträffande lastbil och buss, egenvikts fördelning på axlarna;
- d) fastslås bilens viktigaste dimensioner och karosserikonstruktionens art samt antalet sittplatser i styrhytten eller i färdigt för personbefordran byggt karosseri samt bestämmas, då förhållandena sådant förutsätta, person-, paket- och specialbils totalvikt, bärförmåga och karosseriöverhäng;
- e) fastslås ringarnas samt, beträffande lastbil och buss, hjulfälgar-
nas dimensioner;
- f) undersökes, huruvida bilen uppfyller gällande bestämmelser om konstruktion och utrustning, och konstateras eventuella bristfälligheter; samt
- g) konstateras motors beskaffenhet och förbränningsmotors cylinder-
volym.

2. Till landet införd bils konstruktion eller utrustning må icke ändras eller kompletteras, förrän typbesiktning ägt rum. Såsom särskild typ anses varje fabrikat, som till konstruktion, axelavstånd eller typbenämning eller -beteckning avviker från tidigare besiktigad typ.

3. Över verkställd typbesiktning upprättas enligt mall, som bestäms av ministeriet, ett typbesiktningsintyg i tre exemplar, av vilka ett mot särskilt fastställd avgift utgives åt bilens tillverkare eller importör, ett insändes till ministeriet och ett kvarbliver hos besiktningsmannen.

4. Den, som yrkesmässigt tillverkar eller till landet inför bilar, skall draga försorg om, att vid typbesiktningen konstaterade bristfälligheter i varje levererad bil bliva avhjälpta, innan bilen överlåtes, och skall med varje bil följa ett exemplar av typbesiktningsintyget i till riktigheten bestyrkt ljuskopia eller annan avskrift på likadan blankett som den, på vilken det ursprungliga intyget utskrivits. Typbesiktningssintyg må icke utgivas för bil, som till sin konstruktion icke helt motsvarar den typbesiktigade bilen. Vid typbesiktning möjligen föreskriven typskylt får icke heller anbringas på bil av annat slag eller på bil, som redan överlåtit för att tagas i bruk eller separat över-

låtes till någon.

15 §.

1. Innan bil tages i bruk och anmäles för registrering skall den av trafikinspektören godkännas vid första besiktning. Tages bil, som avförts ur registret, ånyo i bruk och anmäles för registrering inom 6 månader från i registerutdraget antecknad besiktning, må första besiktning dock icke fordras.

2. Vid första besiktning skall företes avskrift av typbesiktningsintyget för bilen och för lastbil avskrift av det enligt 14 § meddelade fastställelsebeslutet. Då typbesiktning gällt bilens underrede eller skäl därtill eljest föreligger, skall bilen vägas. Över förrättningen utgives besiktningsinstrument, vilket utskrivs på blankett, som fastställles av landskapsstyrelsen och vilket inom två dagar från besiktningen skall tillhandahållas bilens ägare.

3. Landskapsstyrelsen må förordna, att för privat bruk avsedd person- eller paketbil må införas i registret med stöd av typbesiktningen, utan första besiktning. Landskapsstyrelsen förordnar även, i vilka fall bil må godkännas för trafik utan typbesiktning.

16 §.

1. I registret införd bil skall på åtgärd av ägaren årligen på tid, som inom de i 2 mom. av denna paragraf angivna gränserna bestämmes av trafikinspektören, för efterbesiktning föras till plats, som likaså bestämmes av trafikinspektören, och skall härvid bilens ägare, om trafikförsäkringsplikt föreligger och bilen redan vid utgången av föregående kalenderår varit i hans besittning, till besiktningsmannen överlämna av försäkringsbolaget utfärdat intyg över att vederbörlig försäkringspremie erlagts för bilen för den försäkringsperiod, som tog sin början under föregående kalenderår. För privat bruk registrerad ny personbil behöver dock icke, såvida icke av 5 eller 5a mom. annat följer, föras till efterbesiktning under det första och andra kalenderåret efter det bilen tagits i bruk.

2. Tiden för efterbesiktning fastställles enligt följande:

a) buss och annan bil i yrkesmässig trafik skall besiktigas före utgången av maj månad;

b) annan än i a) punkten nämnd bil, vars ålder enligt det i registret antecknade tillverkningsåret eller det till typbesiktningen fogade året för i bruktagandet är över fem år, skall besiktigas före utgången av juni månad och yngre bil före utgången av oktober månad;

c) bil, som tages i bruk först efter utgången av i a) eller b) punkten nämnd tid, skall utan dröjsmål besiktigas, så snart registerutdraget inlösts; samt

d) buss, som insatts i trafik före juli månad, skall ånyo besiktigas

före utgången av november månad, dock tidigast fyra månader efter den föregående besiktningen.

Besiktning av bil, som användes i yrkesmässig trafik, skall i mån av möjlighet förrättas i samråd med polismyndighet.

3. Bil, varom trafikinspektören icke med stöd av 1 mom. annorlunda bestämt, skall föras till besiktning i god tid före utgången av den i 2 mom. nämnda tiden.

4. Befinner sig bil vid den för dess besiktning utsatta tiden utom landskapet, skall den föras till besiktning, så snart resan är avslutad. Beräknas resan icke bliva avslutad före utgången av den i 2 mom. nämnda terminens utgång, må bilens besiktning förrättas inom annat besiktningsdistrikt i landet.

5. Har bil sålunda ändrats, att därav föranledas ändringar i anteckningarna i bilregistret, eller finnes anledning att misstänka, att bil icke är i föreskrivet skick, skall den ofördröjligen besiktigas. Trafikinspektör och besiktningsman må även vid övervakningen av trafiken förrätta besiktning för utrönande av bils skick. Likaså äger polisman rätt att granska, att föreskriven utrustning i bil är funktionsduglig och att säkerhetsanordningarna icke äro uppenbart i olag samt att användningen av bilen ej heller annars förorsakar uppenbar fara eller olägenhet.

5a) Efterbesiktning av bil skall även verkställas innan anmälan angående ändring av dess ägare införes i registret, om överlåtelsen av bilen skett mer än sex månader efter den senaste i registerutdraget antecknade besiktningen likväl icke ifall innehavare blir antecknad som ägare. Besiktning i enlighet med stadgandena i detta moment motsvarar ovan i 1 mom. påbjuden årlig efterbesiktning, om, i det fall att försäkringsplikt föreligger, intyg över att försäkringspremie blivit erlagd överlämnats till trafikinspektören och om icke annorlunda är särskilt föreskrivet.

6. Efterbesiktning må icke utan särskilt skäl förrättas, medan registerutdraget är inlämnat till myndighet.

7. Trafikinspektören skall vid efterbesiktning konstatera, att anteckningarna om bilen i registerutdraget motsvarar verkligheten och i det i 1 mom. nämnda fallet, att försäkringspremien blivit erlagd, samt genom yttre granskning och provkörning såvitt möjligt försäkra sig om, att bilen och dess utrustning äro i behörigt skick och att dess delar icke på grund av förslitning, korrosion, formförändring eller brott i materialet eller på annat sätt fått sådant fel, som kan försvåra bilens användning eller medföra fara.

8. Sedan efterbesiktning av bil verkställts skall trafikinspektören på insidan av vindrutan fästa av landskapsstyrelsen särskilt fastställt kontrollmärke, införa anteckning om efterbesiktningen i registerutdraget och omedelbart insända meddelande därom till landskapsstyrelsen samt i fall, som nämns i 24 § 3 mom. 1 punkten, vidtaga däri avsedda åtgärder.

periodisk besiktning må icke utan särskilt skäl verkställas då registerutdraget inlämnats till myndighet.

18 §.

1. Över bilar, som användas i trafik skall föras register på sätt som stadgas i detta kapitel.

2. Bilregistret föres av landskapsstyrelsen.

3. Bilregistret föres enligt ett kortsystem, i vilket varje bil har sitt kort.

4. I registret skola för varje bil antecknas registreringsdagen och registernumret, ägarens och innehavarens namn, yrke och postadress, i besiktningsinstrumentet antecknade uppgifter, uppgift om försäkringen enligt försäkringsanstaltens intyg, om bilen varit tidigare registrerad, det tidigare registernumret samt övriga uppgifter i enlighet med vad särskilt är föreskrivet.

19 §.

1. Anmälan för registrering av bil skall av ägaren göras skriftligen hos landskapsstyrelsen.

2. Till registeranmälan skall fogas:

a) överlåtelsehandlingen, till riktigheten styrkt av två personer;
b) bilens besiktningsinstrument eller, då landskapsstyrelsen så föreskrivit, motsvarande typbesiktningsintyg, såvitt icke av 15 § 1 mom. annat följer;

c) intyg över att stadgad trafikförsäkring upptagits;

d) om bilen icke tidigare registrerats i Finland, av landskapsstyrelsen möjligen särskilt föreskriven utredning angående slutligt erläggande av skatter och avgifter i anslutning till bilens tillverkning eller införsel till landet samt överlåtelse av den och angående uppfyllande av till dessa anslutna övriga villkor;

e) om bilen tidigare varit inregistrerad i Finland, det tidigare registerutdraget eller avskrift av det tidigare registerkortet; samt

f) om bils vikt och huvudmått överstiger de tillåtna värden, som angivas i 36 §, eller om användning av bilen i enlighet med bestämmelserna i denna lag eller med stöd därav utfärdade föreskrifter eljest icke är tillåten utan särskilt tillstånd, utredning om att vederbörligt tillstånd till fortsatt nyttjande av bilen erhållits.

3. Om här verkställd registrering av och angående nytt igenkänningsmärke för bil, som överflyttats från riket, skall landskapsstyrelsen meddela bilregistercentralen.

4. Har ägaren utrett sin äganderätt till bilen och är denna behörigen

godkänd för trafik och försäkrad, och utvisa med stöd av 2 mom. d) eller e) samt f) punkterna förebragta utredningar, att i dessa punkter nämnda villkor uppfyllts, skall bilen registreras. För registrerad bil utgives till ägaren registerutdrag.

5. Bilen registreras från den dag, då bilen tages i bruk, och såsom sådan dag anses den dag, då registeranmälan inlämnats till landskapsstyrelsen.

20 §.

1. Landskapsstyrelsen skall, sedan den emottagit anmälan för registrering av bil, till bilens ägare överlämna i två exemplar bilens igenkänningsmärken, som anbringas på synligt ställe framtill och baktill på bilen, interimsintyg, vilket berättigar till interimistiskt bruk av dem, samt kontrollmärke att fästas såsom i 16 § 8 mom. är stadgat.

2. Är ägaren av bil enligt av honom lämnad tillförlitlig utredning i brådskande behov av i utlandet erforderligt registreringsbevis, må landskapsstyrelsen utgiva, förutom interimsintyg, sådant bevis för högst tre månader för att användas i utlandet.

3. För igenkänningsmärkena skall ägaren i samband med mottagandet erlægga av landskapsstyrelsen fastställd ersättning.

4. Har bils kontrollmärke eller igenkänningsmärken skadats eller gått förlorade, skall bilens ägare genom förmedling av polismyndigheten på bilens hemort anskaffa nytt kontrollmärke eller nya igenkänningsmärken. Ersättningen för igenkänningsmärkena skall erläggas vid beställningen, och i registerutdraget härom gjord anteckning berättigar bilägaren att använda av honom själv anskaffade tillfälliga märken till dess de nya igenkänningsmärkena stå till förfogande. I stället för kontrollmärke, som gått förlorat eller skadats, må även trafikinspektören utgiva nytt märke.

5. Tillverkningen av igenkänningsmärken och kontrollmärken, som skola tillställas trafikinspektören och polismyndigheterna, ombesörjes av landskapsstyrelsen.

6. Närmare anvisningar angående igenkänningsmärkena och kontrollmärkena utfärdas av landskapsstyrelsen.

21 §.

1. Förrän bil vederbörligen anmälts för registrering och försetts med igenkänningsmärken samt kontrollmärke, må den icke, förutom i de fall, som avses i denna paragrafs 5 mom. samt i 27, 80 och 81 §§ användas i trafik, om icke landskapsstyrelsen annorlunda bestämmer.

2. För ny personbil, som registrerats för privat bruk skall ägaren första och andra året efter bilens i bruktagande före utgången av oktober

månad göra bruksanmälan genom att för polismyndigheten på bilens hemort förete registerutdraget och, till sagda myndighet även överlämna av trafikförsäkringsbolaget utfärdat intyg över att vederbörlig försäkringspremie erlagts för den försäkringsperiod, som tagit sin början under det år bilen togs i bruk. Polismyndigheten skall, efter att ha emottagit bruksanmälan, utgiva kontrollmärke för bilen samt om bruksanmälan göra anteckning i registerutdraget och meddela landskapsstyrelsen därom. Bruksanmälan fordras dock icke, om bilen, med stöd av därom särskilt utfärdade föreskrifter, under sagda år besiktigats och trafikinspektören, efter att ha erhållit ovannämnt intyg över erlagd försäkringspremie, utgivit kontrollmärke för bilen.

3. Såsom bilens hemort skall anses den kommun, i vilken bilens innehavare bor, dock sålunda, att om bilen icke användes där skall såsom hemort anses den kommun, där bilen huvudsakligen användes.

4. Vid användning av bil i trafik skall registerutdraget, det interimistiska beviset eller det i 23 § 6 mom. nämnda interimskvittot medhavas och vid anfordran företes för polisman.

5. I riket enligt där gällande lagstiftning godkänt samt vederbörligen registrerat och med igenkänningsmärken försett fordon må i samband med tillfällig vistelse användas i trafik även i landskapet, varvid registerutdraget eller annan handling, som berättigar till bruk av bilen, skall medhavas och vid anfordran företes för polisman.

22 §.

1. Registerutdrag tillsändes ägaren per post under den av honom uppgivna adressen. Stämpelskatt, avgifter eller ersättningar uttagas i samband med anmälan ingivande.

2. Har ägaren under giltighetstiden för det interimistiska beviset, det i 23 § 6 mom. avsedda interimskvittot eller det tidigare registerutdraget, icke erhållit registerutdrag skall han anhålla om sådant av landskapsstyrelsen direkt eller genom förmedling av polismyndigheten på bilens hemort.

3. Landskapsstyrelsen meddelar polismyndighet och trafikinspektören för hur lång tid interimistiskt bevis eller, i de i 23 § nämnda fallen, interimskvitto eller registerutdrag, som kvarblir hos ägaren, antecknats att gälla. Giltighetstiden må av polismyndighet på synnerliga skäl förlängas.

23 §.

1. Övergår registrerad bil till ny ägare, skall den förra ägaren överlämna bilens igenkänningsmärken och registerutdrag till den nya ägaren. Denne skall inom en månad från äganderättens övergång därom göra

anmälan hos landskapsstyrelsen. Vid anmälan fogas registerutdraget, utredning om äganderätten och bevis på att stadgad trafikförsäkring upptagits. Försäkringsintyg fordras dock icke om fordonets i registret antecknade innehavare blir ägare. Har äganderätten övergått genom arv eller testamente, skall sagda tid räknas från arvskiftets slutförande eller, om arvskifte icke verkställles, från bouppteckningsdagen och i fråga om testamente från den dag detta vunnit laga kraft. Angående besiktning såsom förutsättning för registrering av ändring beträffande ägaren är stadgat i 16 § 5a mom.

2. Byter bil ägare, och den i registret antecknade förre ägaren anmäler därom till landskapsstyrelsen, och samtidigt företer överlåtelsehandlingen, av vilken framgår nya ägarens namn och adress, antecknas anmälan i registret. Dylik anmälan fritager dock icke den nya ägaren från anmälningsskyldighet.

3. Har bil ändrats på sådant sätt, att därav föranledes ändringar i anteckningarna i registret, skall trafikinspektören efter verkställd besiktning sända besiktningsinstrumentet såsom anmälan till landskapsstyrelsen jämte registerutdraget för antecknande av ändring i registret, samt vid behov utfärdat interimskvitto.

4. Har det i de i registret antecknade omständigheterna skett annan än i denna paragraf nämnd ändring, skall bilens ägare inom en månad genom förmedling av polismyndigheten på bilens hemort anmäla därom till landskapsstyrelsen.

5. Polismyndighet skall, efter att i fall som avses i 4 mom. hava emottagit anmälan till landskapsstyrelsen i registerutdraget göra nödiga anteckningar om ändringen. Har bil- eller motorcykel-skatt för fordon återburits eller befrielse från skatt beviljats, skall polismyndigheten göra anteckning härom i anmälan.

6. Har registerutdrag lämnats till polismyndighet och är användningen av bilen för övrigt tillåten, skall myndigheten över inlämnandet utfärda interimskvitto, som interimistiskt motsvarar registerutdraget.

7. Har registrerad bil förstörts eller användes den av annan orsak icke vidare, skall ägaren inom en månad efter det bilens användning upphört, återställa bilens igenkänningsmärken till landskapsstyrelsen och tillika göra anmälan för bilens avförande ur registret. Bilen avföres ur registret räknat från den dag avregistreringsanmälan gjorts och igenkänningsmärkena återställts till landskapsstyrelsen. Landskapsstyrelsen skall i registerutdraget göra anteckning om avregistreringsanmälan och dagen för denna.

8. Framgår det på grund av uraktlåtenhet att verkställa efterbesikt-

ning eller att erlægga trafikförsäkringspremier eller att göra bruksanmälan eller av annan orsak, att bil icke använts under kalenderåret, avföres den ur registret. Buss, i vilken fastställs inteckning eller ifråga om vilken ansökan om inteckning inlämnats till landskapsstyrelsen, må dock icke avföras ur registret utan skriftligt samtycke av inteckningshavaren.

24 §.

1. Polismyndighet skall föra kortregister över bilar med hemort inom tjänstedistriktet.

2. För i denna paragraf avsedda kortregister skall landskapsstyrelsen tillställa polismyndigheten ett kort över varje bil samt, då ändring inträffat i de uppgifter, som antecknas på kortet, anmälan härom.

25 §.

1. I detta kapitel avsedda anmälningar till landskapsstyrelsen skola av ägaren eller innehavaren göras på av landskapsstyrelsen fastställd blankett eller på föreskrivet sätt.

2. Skall i registret antecknas särskilt för sig bilens innehavare, åligger det främst denne att göra i 1 mom. avsedda anmälningar, dock sålunda, att anmälan om registrering och avregistrering samt byte av ägare eller innehavare må göras endast av ägaren.

3. Polismyndighet eller trafikinspektör äger icke rätt att uppbära ersättning för i denna lag förutsatt förmedlingsåtgärd.

26 §.

Landskapsstyrelsen skall till länsstyrelsen översända uppgift om registrering och avregistrering av bil som skall beskattas ävensom om överföring av sådan bil till ny ägare samt sådan ändring som påverkar bilens beskattning.

27a §.

Vad i riket är stadgat om interimistisk inregistrering av bil, som icke tidigare registrerats varken i Finland eller annorstädes, skall äga tillämpning även i landskapet.

33 §.

Över utfärdade körkort och körtillstånd skall polismyndighet föra förteckning eller kortregister, vari antecknas körkortets nummer och dagen för dess utfärdande samt körkortsinnehavarens namn, födelsedatum och -ort, yrke och adress. Däri eller i särskilt fört allmänt register skola antecknas de straff för överträdelse av landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland eller med stöd därav utfärdade stadganden eller bestämmelser, som innehavaren av körkort ådömts i Finland eller annorstädes samt straff för fylleri eller brukande av andra berusningsmedel,

för framförande av motorfordon i berusat tillstånd eller under påverkan av alkohol eller andra berusningsmedel ävensom anhänganden för fylleri eller brukande av andra berusningsmedel, så ock de straff, som ådömts för i 31 § 2 mom. c) punkten omförmälda brott. I körkortsregister och körkort skola göras anteckning om indragning eller interimistiskt omhändertagande av körkortet samt om undantag, som landskapsstyrelsen medgivit med stöd av 31 § 10 mom. och angående till erhållande av körkortet enligt 6 mom. av samma paragraf anslutna villkor och begränsningar.

36 §.

1. Bil må icke framföras på väg, om dess eller därtill kopplat fordons i enlighet med 14 § fastställda eller i registret antecknade axeltryck överstiger 8 ton eller boggietryck 13 ton eller dess största bredd 2,50 meter.

2. Den sammanlagda totalvikten av bil och därtill kopplat fordon må icke överskrida den vikt, som erhålles genom att till 17,5 ton lägges 180 ^{logram} ki- för varje påbörjat 10-tal centimeter, varmed avståndet mellan fordonskombinationens yttersta axlar överskrider 4 ^{ter} m/Bils och därtill kopplad egentlig släpvagns sammanlagda totalvikt må dock utgöra högst 32 ton och totalvikten av en fordonskombination bestående av bil och påhängsvagn högst 30 ton.

3. Finnas i bil med flera axlar eller i fordon, som kopplats till bil, axlar, vilka ej bilda boggiekonstruktion, bestämmer landskapsstyrelsen dess största på väg tillåtna totalvikt.

4. Är bil eller därtill kopplat fordon försett med band, må totalvikten icke överskrida 16 ton.

5. Vid körning på bre eller färja må bils eller därtill kopplat fordons totalvikt icke överskrida brons medelst vägmärke angivna bärighet, ej heller den sammanlagda totalvikten av sådan fordonskombination färjans fastställda bärighet..

6. Vid fastställande av bils bredd beaktas icke backspegel, riktningsljus eller utfälld körriktningsvisare, ej heller på bil, som användes vid väghållning, tillfälligt fästa anordningar, som angivits på sätt som landskapsstyrelsen särskilt föreskrivit.

7. Lassets bredd må icke överskjuta den transporterande bilens största bredd.

8. Bils största tillåtna höjd jämte lass är 4,0 meter. Dess största tillåtna längd lasset medräknat är: a) för buss 12,0 meter; b) annan bil 11,0 meter; c) lastbil med tillkopplad egentlig släpvagn med 2 eller flera axlar, 18,0 meter; d) lastbil med tillkopplad påhängsvagn då med den fraktas endast stolpar eller motsvarande långgods, den längd

den längsta stolpen eller annat motsvarande föremål kräver, dock högst 20,0 meter om icke landskapsstyrelsen annorlunda bestämt, varvid ytterligare förutsättes, att avståndet mellan dragbilens bakaxel och påhängsvagnens axel icke överstiger 10,0 meter; samt e) för bil och därtill kopplad släpvagn av annat slag än de i c) och d) punkterna nämnda 15,0 meter.

9. Landskapsstyrelsen må medgiva undantag från stadgandena i denna paragraf. Likaså är i Mariehamn magistraten, efter att hava hört stadsstyrelsen och polisinrättningen, berättigad att medgiva undantag från dessa stadganden inom stadens område. Likaså må vägingenjören för viss tid för utförande av vissa transporter på landsbygden och polismyndighet, efter vederbörande vägmyndighets hörande, för tillfällig färd inom sitt distrikt tillåta begagnandet av bil eller fordonskombination eller transporterandet av lass, som icke är tillåtet enligt sagda stadganden, förutsatt att annat hinder icke föreligger, dock så att tillståndshavaren, om väg eller därtill hörande anordning därvid tager skada, skall ersätta skadan.

41 §.

1. Över motorcykel föres ett särskilt register och dem tilldelas särskilda igenkänningsmärken. Motorcykel behöver ej underkastas efterbesiktning, om icke särskilt skäl därtill föreligger.

2. På igenkänningsmärke, som anbringats framtill på motorcykel skall ägaren före utgången av oktober månad av det på ibruktagandet följande kalenderåret och därefter årligen fästa kontrollmärke. Om försäkringsplikt föreligger och vederbörlig trafikförsäkringspremie erlagts för det löpande årets försäkringsperiod utgives kontrollmärket av försäkringsbolaget och av vederbörande polismyndighet. På försäkringsbolaget och polismyndighet ankommer att till landskapsstyrelsen anmäla för vilka motorcyklar kontrollmärke utgivits.

48 §.

1. Traktor och motorredskap må godkännas för trafik:

- a) oberoende av styrinrättningens placering;
- b) utan parkerings- och stoppljus;
- c) utan anordning för angivande av ändring i färdriktningen samt utan vindruta med tillhörande anordningar när utrymmet för föraren är öppet; samt
- d) utan stänkskydd.

2. Traktor och motorredskaps konstruktion må i väsentligt hänseende ändras endast med på förhand meddelat tillstånd av trafikinspektören.

49 §.

1. Vid registrering av traktor motsvarar typbesiktningsintyget besikt-

ningsinstrument. Över traktorer och motorredskap föres ett särskilt gemensamt register och ettvar av dem tilldelas ett igenkänningsmärke som skall anbringas på lämpligt ställe framtill på fordonet. Registerutdraget för traktor behöver icke medhavas vid körning, om traktorn är i lokalt bruk i lant- eller skogshushållningsarbete, men skall på anfordran tillställas polismyndighet för påseende.

2. Angående kontrollmärke för traktor och motorredskap, gäller i tillämpliga delar vad i 41 § 2 mom. är stadgat om kontrollmärke för motorcykel.

51 §.

Traktor och motorredskap må framföras av den, som innehar giltigt bil- eller motorcykelkörkort eller i 52 § nämnt traktorkörkort. Erfordras för användning av traktor yrkesmässigt trafiktillstånd, skall föraren dock ha yrkeskörkort för lastbil.

58 §.

1. Ifråga om släpvagn gäller i tillämpliga delar vad om lastbil är stadgat, dock med följande undantag och tillägg:

a) kopplingsanordningarna mellan släpvagn och dragande bil skola vara hållbara och ändamålsenliga och av trafikinspektören godkända;

b) släpvagns totalvikt må vara högst så stor som följer av stadgandena i 57 § om dess tillkopplande och i 36 § 2 mom. om kombinationens totalvikt, och dess längd så stor, som av stadgandena i 36 § 8 mom. c),

d) och e) punkterna följer, dock sålunda att längden av egentlig släpvagn med en axel och utan kopplingsanordningar må utgöra högst 7,0 meter och längden av annan släpvagn högst 12,0 meter. Släpvagn må endast på av landskapsstyrelsen eller av trafikinspektören enligt landskapsstyrelsens anvisningar fastställda villkor vara bredare än den dragande bilen;

c) landskapsstyrelsen utfärdar föreskrifter angående släpvagns karosseriöverhäng;

d) släpvagn skall utan självständig styrning följa med den dragande bilen. Angående släpvagnens utrustande med bromsar utfärdar landskapsstyrelsen närmare bestämmelser;

e) släpvagns bärförmåga samt totalvikten och axeltrycket skola antecknas på skylt, som anbringas baktill på vagnen; samt

f) släpvagns största tillåtna totalvikt fastställs av trafikinspektören, såframt icke landskapsstyrelsen annorlunda bestämmer.

2. Över släpvagnar föres särskilt register. Släpvagn skall baktill föras med igenkänningsmärke.

3. Användning av släpsläde efter bil är tillåten endast vid körning på is, och därvid tillämpas vad om släpvagnar är stadgat.

Ifråga om släpvagnar till traktorer gälla stadgandena i detta kapitel med följande undantag och tillägg:

a) till traktor må, då särskilda skäl därtill föreligga och då sådant kan tillåtas utan risk eller olägenhet för den övriga trafiken, med polismyndighets tillstånd kopplas två släpvagnar;

b) släpvnags dragkrok skall befinna sig under det vågräta plan, som går igenom axellinjen för traktors bakhjul, då en del av släpvnags totalvikt genom dess förmedling belastar traktorn, så nära bakaxeln, att denna belastning icke äventyrar traktorns stabilitet och styrning;

c) då släpvnags axel är dragande eller försedd med bromsar, som manövreras av traktorföraren, eller då minst 15 procent av släpvnags totalvikt belastar dragkroken, må totalvikten inom ramen för stadgandena i 36 § vara högst tre gånger så stor som traktorns egen vikt, eljest högst två gånger denna vikt. I traktorns vikt må härvid beaktas på densamma enligt tillverkarens rekommendation monterade tilläggsvikter, dock högst en tredjedel av traktorns registrerade typvikt;

d) släpvagn må kopplas till traktor utan godkännande av trafikinspektören;

e) traktorsläpvnags bredd må inom en gräns av 2,50 meter överstiga den dragande traktorns bredd, och största längden för en kombination av traktor och två släpvagnar må utgöra 18 meter;

f) ifråga om traktors släpvagn fordras icke stoppljus, stänkskydd eller anteckning om vikt och tryck. Ej heller fordras bakljus och färdriktningsljus, utom då släpvnagen användes på allmän väg eller gata i förhållanden, då enligt landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland (8/58) ljus bör användas;

g) traktorsläpvagn registreras icke, förses icke med igenkänningsmärke och beöver icke besiktigas med mindre särskilda skäl därtill yppa sig;

h) är traktors färdsträcka längs väg obetydlig och kan färden försigå utan risk eller olägenhet för den övriga trafiken, må till traktorn med tillämpning av stadganden i denna paragraf kopplas släpsläde. Släpsläde må härvid oberoende av stadgandena i b) punkten lastas så som förhållandena och trafiksäkerheten medgiva. Två släpslädar må kopplas till traktor endast med polismyndighets tillstånd.

i) med traktorsläpvagn må eget arbetsfolk eller hjälpfolk frambefordras till och från arbetsplats eller bestämmelseort. Av polismyndighet givna anvisningar för dylik personbefordran böra efterföljas.

1. Tillstånd att utöva beställningstrafik skall sökas hos landskapsstyrelsen.

2. Landskapet utgör ett trafikområde.

3. Ansökan skall göras skriftligen och däri skall uppgivas vad slags trafik, som är avsedd att bedrivas, och huru många bilar, som skola insättas i trafiken, så ock var bilen eller bilarna stationeras, d.v.s. stationsorten. Till ansökan fogas, såvida sökanden icke är statsinrättning eller kommun, utredning därom, att sökanden är välfrejdad och råder över sig själv och sin egendom, eller, om sökanden är bolag eller andelslag, handelsregisterutdrag och bolagsordning eller motsvarande bolagsavtal eller andelslagets stadgar, så ock utredning om, att sökanden är berättigad att idka näring i landskapet Åland.

4. Vid prövning av ansökan skall beaktas huruvida den tillärnade trafiken är av allmänt intresse och med beaktande av förefinliga trafikmöjligheter behövlig och ändamålsenlig, så ock sökandens tillförlitlighet och förmåga att behörigen handhava trafiken.

5. Beställningstrafik med personbil må bedrivas endast från stationsorten. Har beställd körning avslutats utom stationsorten, skall taxibilen utan dröjsmål återvända direkt till denna. Under återfärden må taxibilen befordra personer till stationsorten eller till ort, som under färden passeras.

85a §.

Avgift eller ersättning, som enligt denna lag skall erläggas till landskapet må utmätas utan dom eller utslag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967, dock sålunda att:

a) senast den 30 juni 1967 till landskapsstyrelsen ingivna registeranmälningar ävensom ändringsanmälningar, vilka avse fordonskonstruktion och göras på grund av senast sagda dag verkställda besiktningar och vilka ingivas till landskapsstyrelsen under juli månad 1967, behandlas i den ordning sagda dag gällande landskapslag om motorfordon förutsätter och införes anteckningen om registeranmälan eller den ändrade uppgiften härvid i registret räknat från den dag då anmälan inlämnats eller besiktningen verkställdts;

b) motorfordon, som enligt 16 § under år 1967 skall föras för efterbesiktning, må under år 1967 användas i trafik utan kontrollmärke till dess fordonet enligt sagda paragraf senast skall besiktigas;

c) före lagens ikraftträdande registrerade motorcyklar, traktorer och motorredskap må användas utan kontrollmärke högst till utgången av oktober månad år 1967;

d) totalvikten av bil, som användes på väg, må icke före den 1 juli 1967 överstiga den enligt den tidigare lagen tillåtna vikten, om

därtill icke erhållits i 36 § 9 mom. avsett tillstånd; samt
e) traktorsläpvnagn, som tagits i bruk före denna lags ikraftträdande,
må fortfarande, högst till den 1 juli 1968, användas i trafik utan i
59 § f) punkten föreskrivna bak- och färdriktningsljus.
Mariehamn, den 17 november 1966.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson
Hugo Johansson

Lagberedningssekreterare

Sune Carlsson
Sune Carlsson.